

Vad vill du läsa om?

✿ Lust är RFSU:s medlemstidning och kommer ut två gånger per år.

Vad vill du läsa om i nästa nummer?

Mejla ulrika.hammar@rfsu.se och berätta! ✿

BLI MEDLEM DU OCKSÅ!

Att bli medlem i RFSU är ett viktigt ställningstagande för alla människors rätt till sin kropp och sin sexualitet. Anmäl dig via rfsu.se/medlem

SOMMAR 2021

LUSA

FÖR DIG SOM
GILLAR RFSU

På tiden!

Efter 70 år utan
utbildning – nu lär sig
lärarna prata om sex
på Lärarhögskolan

FINALLY! UPPLYSNING PÅ ENGELSKA

RFSU-MEDLEM OCH AKTIVIST

Sebastian Marell brinner för att sprida
RFSU:s kunskap till fler.

Viskningar, vågor eller vind?

✿ Visste du att musik är ljudet vi i Norden går igång mest på, och att kåthet börjar i hjärnan, via våra sinnen? RFSU AB har släppt låten "Szenzus" med Kornél Kovács, som inspirerats av de ljud vi nordbor finner sexigast enligt en undersökning. Visningar, vågor eller vind – vilka ljud går du igång på? Utforska med någon du gillar, och jämför hur era sinnen reagerar på de olika lusthöjande ljuden som inspirerat låten på soundsoflust.com. ✿

Vilken nytta gör RFSU?

✿ Vad åstadkom RFSU egentligen under förra året? Vilken nytta gör vår organisation? Det kan du läsa om i Effektrapporten 2020. Rapporten ersätter tidigare års verksamhetsberättelse och fokuserar på effekten av våra aktiviteter. Ladda ner den på rfsu.se/effektrapport. ✿

ILLUSTRATION: EVA FALLSTRÖM

Gå RFSU:s digitala grundutbildning

✿ RFSU:s sexualpolitiska grundutbildning är till för alla medlemmar, men vänder sig särskilt till dig som är ny medlem och vill lära dig mer om hur du kan engagera dig i sexualpolitik. Utbildningen hålls online med deltagare från hela landet. Den 17 juli kl. 10.00-15.30 är det dags igen! Du anmäler dig genom att mejla ellen.berkemar@rfsu.se. ✿

VÄLKOMMEN TILL LUST

Jag började som generalsekreterare för RFSU i oktober och är så glad att vara en del i denna fantastiska organisation. Det känns extra roligt att se hur antalet medlemmar och engagemanget har vuxit under detta år och att de restriktioner som pandemin medfört inte hindrat oss. Tvärtom har vi varit kreativa och vårt digitala arbetssätt har utvecklats och skapat nya möjligheter. Vi har haft många fina samtal och kunskapsutbyten med varandra. Genom föreläsningsserien RFSU Online (www.rfsu.se/rfsuonline) har vi också kunnat ta del av arbetet i många lokalföreningar.

När jag skriver denna ledare är det snart dags för

Kongressen, RFSU:s högsta beslutande instans. För fyra år sedan ställde kongressen frågan: Hur kan vi vara relevanta i framtiden? Svaret presenteras på denna kongress – ett förslag på ett strategiskt dokument som kommer hjälpa alla i RFSU att tillsammans navigera mot framtiden. Därför har dokumentet också haft arbetsnamnet Sextanten (ett navigeringsinstrument som användes till sjöss och ordet innehåller ju också det RFSU-iga ordet "sex"). RFSU:are i olika delar av organisationen har bidragit till Sextanten. Jag är full av tillit att RFSU kommer vara en både relevant, modig och nytänkande 100-åring som i alla lägen står upp för allas rätt att bestämma över sin kropp och sexualitet.

INGELA HOLMERTZ
Generalsekreterare,
RFSU

Hiss

Alla fantastiska ambassadörer och deltagare i Barnvagnsmarschen – RFSU:s nationella kampanj mot mödradödligheten i världen.

Diss

Transexkluderande feminism – som osynliggör transkvinnors erfarenheter och livsvillkor.

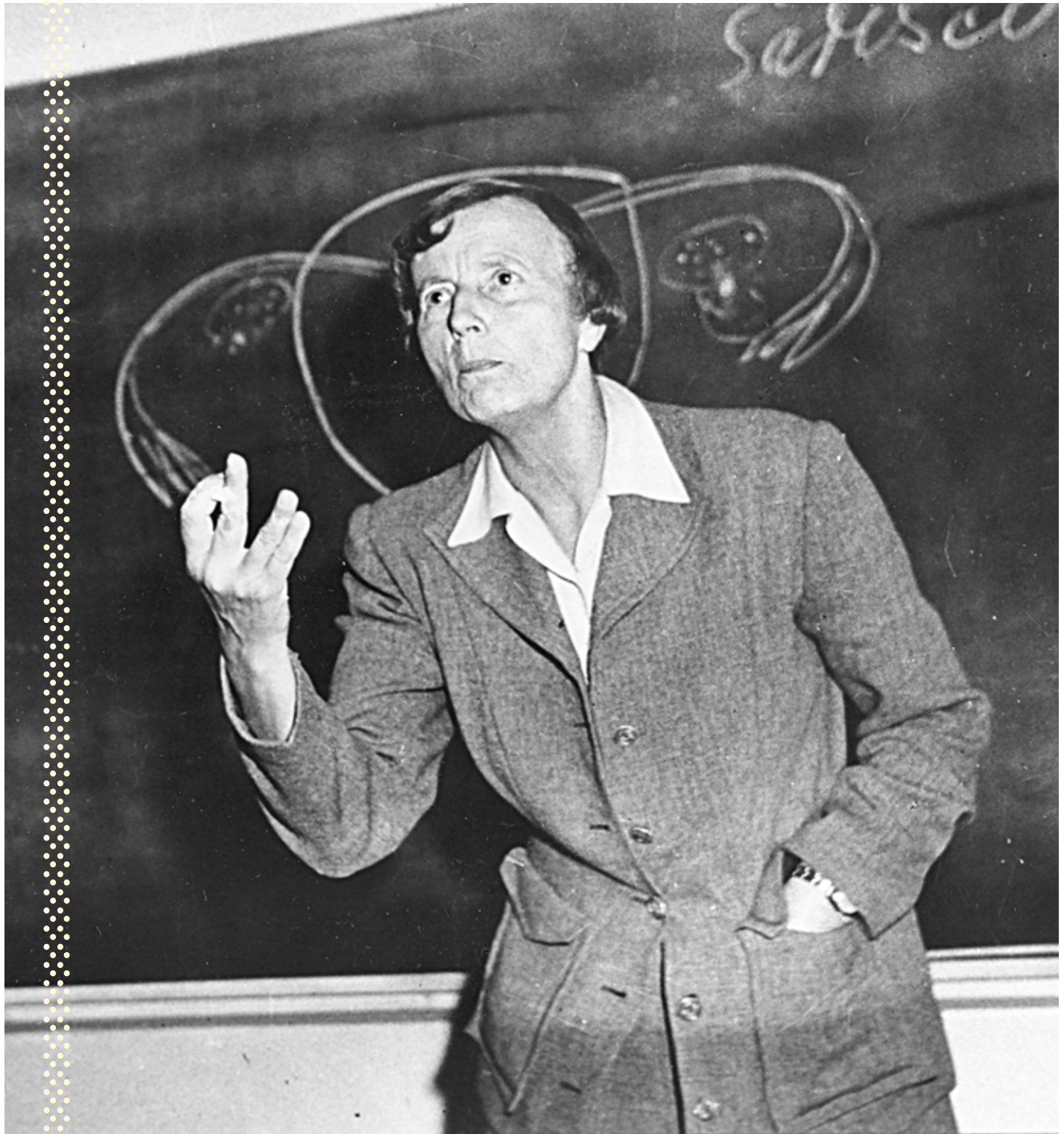

FOTO: ANNA RIWKIN, MODERNA MUSÉET

1978

RFSU:s grundare Elise Ottesen-Jensen har sexualupplysning för en skolklass i Jokkmokk under en av sina många turnéer runt om i Sverige. Ett av RFSU:s främsta mål var att göra sexualundervisningen obligatorisk i skolan, vilket fick genomslag år 1955. Hur har RFSU mer påverkat sexualundervisningen? Det kan du läsa om på sidan 10.

Hallå där ...

Freja Bergström från RFSU Växjö. Du är en av alla dem som lämnat in berättelser till projektet "Min sexualitet – min rätt".

Text: **Ulrika Hammar**

Vad är det viktigaste för dig att berätta?

– Hur det är att leva med en funktionsnedsättning och komma ut som lesbisk.

Vill du berätta vad du har för funktionsnedsättning?

– Jag har tre olika diagnoser. Lindrig psykisk utvecklingsstörning, ADHD och DCD. Jag har svårigheter med motoriken och med perceptionen.

Hur var det att komma ut?

– Det var jobbigt. Jag blev mobbad hela skolgången för att jag var lesbisk.

Hur hade det kunnat vara lättare för dig?

– Jag gick i särskola och fick ingen sexualundervisning. Jag tror att det hade varit lättare om vi hade haft det.

Hur tog din familj det?

– Det var länge sedan nu som jag berättade för dem att jag är lesbisk. De var lite chockade först, men de tog det bra.

Hur lever du idag?

– Jag har en flickvän som bor på ett annat ställe. Vi har kontakt dagligen via messenger och pratar i telefon. Vi fick kontakt via nätet och blev tillsammans för ett år sedan. Det känns bra, för hon finns alltid där för mig.

Hur länge har du varit medlem i RFSU?

– Jag blev medlem under Prideveckan i Växjö 2019. RFSU var där och jag gick fram och frågade om jag kunde bli medlem.

Vad gör du som medlem?

– Innan pandemin bröt ut var jag på medlemskvällar. Nu vill jag starta ett nätverk som heter RFSU Funkis.

Hur kan RFSU bli ännu bättre?

– Genom att på ett tydligt och bra sätt förmedla vad RFSU är och vad vi jobbar för. Då blir det lättare för personer med funktionsnedsättningar att bli medlemmar. ❀

Om projektet

❀ "Min sexualitet – min rätt" är ett projekt mellan RFSU och Funktionsrätt Sverige. Målet är att förbättra den sexuella hälsan hos personer med funktionsnedsättningar. Projektet har gjort en kartläggning av målgruppens syn på bland annat familjebildning, bemötande i vården, erfarenhet av sexuella trakasserier och möjligheter att uttrycka sin sexuella identitet och läggning. Detta ska kunna fungera som kunskapsunderlag till beslutsfattare som har mandat att förbättra situationen. Läs mer och ta del av rapporten på rfsu.se/msmr.

Vill du volontära på WorldPride?

✿ I år står Malmö Pride och Happy Copenhagen värdar för WorldPride & EuroGames. Det är första gången WorldPride och EuroGames kombineras, och man utlovar en regnbågsfärgad fest utan like. Evenemanget hålls både i Malmö och Köpenhamn samt online den 12–22 augusti. Det exakta programmet beror på coronasituationen, men det planeras för fester, musik, konst och kultur och ett gigantiskt WorldPride House. RFSU Malmö arrangerar allt från politiska panelsamtal till sexualupplysande workshops. Håll utkik efter programmet på malmopride.com.

Intresserad av att vara volontär för RFSU Malmö under WorldPride? Mejla amanda.filipsson@rfsu.se. ✿

RFSU-kliniken blir med appar

✿ RFSU-kliniken har lanserat två appar. I "RFSU-kliniken" kan du träffa kliniken via video för till exempel preventivmedelsrådgivning eller för frågor om ditt sexliv. Appen "RFSU prev" har informationsfilmer på tio olika språk om olika preventivmedel. ✿

Populärt panelsamtal om vulvasmärtor

✿ I början av maj anordnade RFSU Malmö ett panelsamtal om vulvasmärta med två forskare inom området, Renita Sörensdotter, lektor och forskare vid Centrum för genusvetenskap vid Uppsala universitet och Nina Bohm Starke, överläkare och specialist i gynekologi vid Danderyds sjukhus. De pratade om vad som kan ligga bakom smärtan och vad det finns för behandling. Sök på Framtidens sex: Vulvasmärta på youtube för att titta. ✿

Vilket är ditt bästa sexualpolitiska tips i sommar?

MARTIN JEDESTAV
RFSU Stockholm

– Mitt bästa tips är att kolla på allt Abigail Thorne gjort på youtube under namnet philosophy tube, nu i skenet av att hon kommit ut som transkvinna. Fantastisk människa med fantastiska tankar!

MATILDA CARLSSON
RFSU Örebro

– I sommar kommer jag att läsa "Den etiska slampan", en bok om polyamori, öppna relationer och allt som har med flersamhet att göra. Ett lästips till alla, oavsett om man lever i ingen, en eller flera relationer.

ELLEN KINGFORS
RFSU Stockholm

– Boken "Du, Jag & sex" som behandlar frågor om sex i parrelationer. Men också avsnittet "The Pleasure Is Ours" från Netflix-serien "The Goop Lab" (allt som innehåller Betty Dodson är fantastiskt, hon var en otrolig människa!).

LIV EMANUELLE
RFSU Örebro

– Mitt tips är att föreställa sig att varje möte kan vara en potentiellt revolutionär situation om det sker med ömsesidig respekt för självidentifikation, egenmakt och mänsklig värdighet. Innerlighet uppstår i spänningsfältet mellan vår strävan efter autonomi och det radikala beroende som det innebär att vara människa.

PAN EKBÄCK
RFSU Göteborg

– Jag kan varmt rekommendera att åka på Sexibilityfestivalen på Ängsbacka! Där lärde jag mig om The Wheel of Consent, ett helt fantastiskt verktyg för att träna och förstå samtycke och vad som kan hända när en är ottydlig med kommunikationen.

"VI HADE SEXUALUNDERVISNING I 6:AN DÄR VI SNACKADE OM ÄGG OCH SÅNT. DET HÄR VAR NÅGOT HELT ANNAT."

EN SJUNDEKLASSARE PÅ HUSBYGÅRDSSKOLAN EFTER ATT RFSU STOCKHOLM HÅLLIT SEXUALUPPLYSNING.

FOTO: DANIEL IVARSSON

Bild från innan corona. Snart ses vi såhär igen!

RFSU slår medlemsrekord trots pandemin

✿ RFSU slår medlemsrekord för andra året i rad. Vid årsskiftet 2020/2021 hade RFSU 4398 medlemmar, en ökning med 16 procent jämfört med ett år tidigare.

– Trots att vi fått ställa in många planerade aktiviteter på grund av corona så har vi ändå vuxit rejält. Vi har satsat stort på att bli en växande medlemsrörelse och vi ökar både därför att vi blivit fler nya medlemmar, och att fler stannar kvar, säger Erik Köpberg, projektledare på RFSU. ✿

Sebastian Marell från Studentföreningen P6 har förstått att texter – och samtal – på engelska kan vara ett sätt att sprida kunskap till fler. Också här på hemmaplan.

Text: Ulrika Hammar Foto: Nadja Olofsdotter

TIME FOR A NEW PERSPECTIVE

Sebastian Marell sitter i sitt studentrum i Lund när vi "ses" över zoom. Det är härifrån han gör det mesta i nuläget, oavsett om det handlar om att skriva på sitt examensarbete eller sköta det ideella engagemanget i föreningen Lunds Studenter Projekt Sex. Det var också här som idén väcktes att RFSU:s tidning Ottar även borde finnas på engelska.

– RFSU missar en stor målgrupp som vill ta till sig RFSU:s budskap och kunskap men som inte kan på grund av språket. Med mer material på engelska, däribland Ottar, skulle vi lätt kunna värva ännu fler medlemmar, både till oss och till RFSU, och sprida kunskap till fler.

Studentföreningen P6 har bedrivit sexualupplysning i Lund i snart 30 år. Längre fick de finansiering från Folkhälsomyndigheten, men när deras satsning på hiv-prevention drogs in för några år sedan försvann stödet. Den anställda fick sägas upp och föreningen hamnade i en svår sits. Men i samma veva

inleddes ett nära samarbete med RFSU, som stöttar både ekonomiskt och med utbildningar, material och kondomer. Det var också vid denna tid som Sebastian började engagera sig. Idag är han stolt medlem i RFSU, samtidigt som hans ideella arbete i huvudsak läggs på P6 där han för närvarande är ordförande.

– Jag hade aldrig sett mig som en "organisationsperson" tidigare, men här stormtrivdes jag från första stund, mycket tack vare en genomtrevlig och ganska envis person som liksom halade in mig i föreningslivet.

P6 JOBBAR MED något de kallar peer educators, ungefär jämlikeutbildare på svenska. Konceptet bygger på att ingen utger sig för att vara mer expert än någon annan, istället lär man av varandra. I bakhuvudet finns dessutom inställningen att den man pratar med själv vet bäst vad som gäller för just hen när det kommer till sex och relationer. Målgruppen är Lunds studenter, många av medlemmarna är utbytesstudenter och numera sker den mesta av kommunikationen på engelska. Många kommer

RFSU Malmö Integration Group

✿ RFSU Malmö Integration Group är en nystartad medlemsgrupp som arbetar med att nå ut med information om RFSU och sexualupplysning till personer som inte pratar svenska.

Intresserad av att delta? Gå med i facebookgruppen med samma namn! Alla medlems-träffar sker på engelska.

Projekt Sex är stolt värdforening till en stor hbtqi-gemenskap i Lund. "Vi arbetar aktivt med att erbjuda trygga rum, men undviker separatistiska. Alla är välkomna att delta så länge de är välmenande och respektfulla gentemot varandra."

Ottar på engelska ute nu

❁ Det första engelska numret någonsin av RFSU:s tidning Ottar finns nu ute. Det har tagits fram av Ottars redaktörer som hoppas kunna nå ut med kunskap om SRHR bredare här i Sverige - och även internationellt.

Tidningen finns att beställa via www.rfsu.ineko.se

Ottar på engelska har ett mer genomgående globalt perspektiv än ett vanligt Ottar-nummer. Syftet är att nå målgrupper som inte har svenska som förstaspråk.

Innan pandemin kunde studenter komma och hämta kondomer och glidmedel på Projekt Sexs kontor, där erbjöds de även rådgivning kring kondompraktik, könssjukdomar och preventivmedel.

från länder där man inte kan vara lika öppen med sin sexuella identitet och läggning och där sexualupplysning antingen är icke existerande eller lämnar mycket övrigt att önska.

När Sebastian var 14 år kom han själv ut som hbtq-person inför sin familj. Hans eget komma ut-samtal fick honom att känna sig både älskad och bekräftad. Och för honom har engagemanget i P6 blivit ett sätt att stötta andra som kommer från förhållanden där det inte är lika enkelt.

– Men jag är egentligen helt ointresserad av komma ut-processen. Det är ett politiskt

mikrobeslut som vi alla har oerhört olika förutsättningar att fatta. Många av dem jag träffar inom P6 som väljer att inte komma ut, gör det av helt rimliga skäl, som till exempel förföljelse och diskriminering.

SEBASTIAN BERÄTTAR ATT han vill bidra till platser och möten där alla tillåts vara den de vill och där de kan känna på hur det skulle kunna vara att vara mer öppen. Innan corona utgjorde P6:s egna lokaler i AF-borgen mitt i Lund den platsen. Nu, när P6:s aktiviteter istället sker online, är just den här biten lite svårare.

– Vi arbetar mycket med gemenskapen. Folk ska kunna komma som de är och möta andra med en liknande inställning och diskutera. Tyvärr försvinner det nästan helt på zoom. Det vanliga är avstängda kameror och mikrofoner, vilket givetvis inte skapar samma tillit.

Men till hösten blir det förhoppningsvis fysiska möten igen och under tiden smids även andra planer. RFSU Malmö har startat något som de kallar för RFSU Integration Group, en engelskspråkig sexualupplysningsgrupp inom lokalföreningen, och här är tanken att P6 ska vara med och stötta och marknadsföra verksamheten.

– Jag hoppas att det kan vara startskottet för liknande grupper inom andra lokalföreningar. Jag vet att intresset och behovet finns. Och jag tror att P6 kan lära RFSU mer om att ha ett internationellt perspektiv även på hemmaplan. ❁

ÄLSKADE NJUTNING ÄLSKADE FUKT

Lust och lubrikation går inte alltid hand i hand – speciellt under de perioder då vi upplever torrhet i underlivet. Upptäck då vad lite fukt kan göra för känslan med en Klick från RFSU.

FIGHTING FOR BODY RIGHTS SINCE 1933

Varje gång du väljer en produkt från RFSU så stödjer du vårt arbete för allas rätt till sin kropp och sexualitet i Sverige och stora delar av världen.

Hitta ditt favoritglidmedel på närmaste apotek eller besök rfsu.com/klick.

Äntligen! Efter snart 70 år börjar
Lärarhögskolan undervisa sina studenter
i att hålla sexualundervisning.

Text: Ellen Westlund

NU SKA LÄRARNNA LÄRA OM SEX

Å

r 1955 blev Sverige först i världen med obligatorisk sexualundervisning. En undervisning som tog sig in på grundskolan, men inte på Lärarhögskolan. Lärare har alltså i snart 70 år undervisat utan att själva fått undervisning. Detta har gett RFSU:s informatörer en viktig roll, men också satt stor press på lärarna.

De har själva fått forma sina lektioner med hjälp av kreativa metoder och personligt engagemang. Fram tills idag, 2021, då sexualundervisningen äntligen blivit obligatorisk på lärarutbildningen.

Så hur har det varit för lärare egentligen? Vi har pratat med två lärare som sammanlagt undervisat på gymnasiet i 20 års tid.

SARA ALFREDSSON VAR gymnasielärare i Malmö mellan 2001–2011 och kom i kontakt med RFSU första gången 2008. Idag är hon ledamot i förbundsstyrelsen.

Sara
Alfredsson

– Under min lärarutbildning fick jag inga kunskaper om genus eller sexualitet. Jag fick helt enkelt lära mig själv att integrera frågor om sex i lektionerna. I början var det obekvämt och nervöst. Att vara personlig men inte privat är svårt. Jag fick hitta knep för att inte bli generad. Men mitt intresse var stort, jag drevs av en eldsjälsaktivitet, säger hon.

Sexualupplysning är en konstform. Ämnet är både personligt, politiskt och ibland pinsamt.

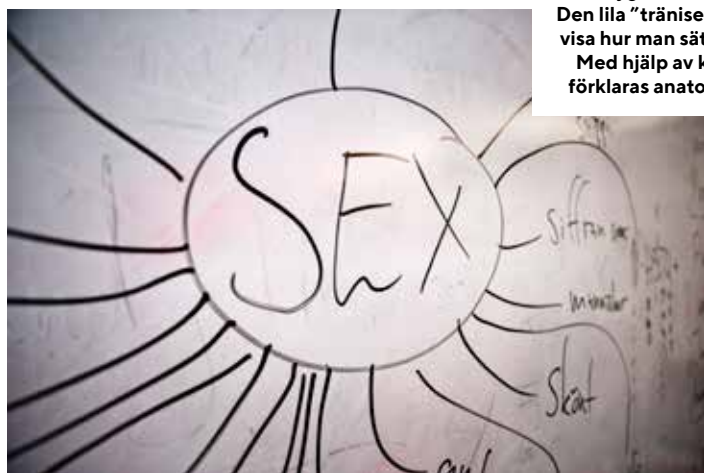
Men framförallt är ämnet lika viktigt för lärare som för elever. Detta kan Sara

Puck skriva under på. Sara är natur- och svensklärare sedan 2010 och arbetar i Stockholm. Hon säger att många lärare tycker att sexualundervisningen är svår.

– Som student fick jag en lektion i mänsklig sexualitet, vilken min lärare på högskolan ville hoppa över. Är inte det galet? Inte konstigt att många lärare känt sig osäkra att sexualundervisa. Ämnet är brett och innefattar så mycket, säger hon.

RFSU:s sexualupplysare Gabriel Sanchez pratar med elever på Husbygdsskolan i Stockholm. Den lila "tränsen" används för att visa hur man sätter på kondomer. Med hjälp av klitorismodellen förklaras anatomi och njutning.

HANS OLSSON, SAKKUNNIG inom sexualundervisning på RFSU, hurrar för att sexualundervisningen nu blir obligatorisk på lärarhögskolan. Det är ett steg i rätt riktning för både lärare och elever.

– Tack vare detta kommer fler lärare att vara förberedda. Sexualundervisning- en behöver beröra rättigheter, identiteter,

Hans Olsson

sexualiteter, känslor, ömsesidighet och samtycke. Då undervisningen delvis burits av lärares personliga engagemang, har elever fått olika kunskaper. Nu kommer alla lärare att ha en trygg grund att stå på, säger Hans Olsson.

Att sexualupplysningen speglar samhället håller Sara Alfredsson med om. När hon började som gymnasielärare år

Sexualundervisningens tidslinje: Vad har hänt sedan 30-talet?

1933

RFSU grundas av Elise "Ottar" Ottesen-Jensen.

1942

Sexualundervisningen rekommenderas officiellt, bland annat av Kungahuset.

1955

Sverige blir först i världen med obligatorisk sexualundervisning.

1964

Utredningen rörande sexual- och samlevnadsfrågor i undervisnings- och upplysningsarbete utförs och lägger grunden till dagens sexualundervisning.

1970

Synen på ungas sexualitet förändras successivt i samhället.

1980

Sexualundervisningen får samtalsmetoder, värderingsövningar och nyanserade perspektiv på sexualitet.

1994

Den nuvarande läroplanen för sexualundervisning utformas.

2000

Hbtq-frågor börjar belysas och samtal om diskriminering och maskulinitet inkluderas i undervisningen.

2011

En ny läroplan som RFSU hjälpt till att utveckla lanseras.

2021

Sexualundervisning blir obligatorisk på lärarutbildningarna och skolelevnas nya undervisning får namnet "sexualitet, samtycke och relationer".

RFSU:s grundare Elise Ottesen-Jensen håller sexualundervisning för en skolklass. Spana in den gulliga filmen "Hur blev jag till?" på SVT Play för att se hur hon gjorde.

FOTO: ANNA RIWIKIN/MODERNA MUSEET

2001 var reproduktion i fokus och barnen delades in i kill- och tjejgrupper.

– Tjejerna lärde sig om mens. Killarna lärde sig att samarbeta. Det finns inte idag. Nu är samtalen utvecklande och sexualundervisningen ska integreras i fler ämnen. #Metoo gjorde stort genomslag och vi började prata om samtycke. Något som jag tidigare inte fått frågor om av eleverna, fortsätter Sara Alfredsson.

ATT SVARA PÅ frågor om sex, porr, samhället, känslor och politik kan vara knepigt. För sex skapar debatt, både i media och i klassrummet.

– Som lärare måste du vara trygg i dina kunskaper, exempelvis under värderingsövningar. Det kan gå snett om en inte vet hur frågorna bör bemötas. Eleverna är otroligt kunniga idag, det vet mer än många vuxna. De har koll på identiteter och sexualiteter, frågorna är utvecklande och speglar det sexualpolitiska samhället. Förut pratade vi exempelvis om vad transsexualitet är,

idag behövs inte det, fortsätter Sara Alfredsson.

IDAG VÄGER samtalen om ja- och nejsignaler, om ömsesidighet och samtycke tungt i sexualundervisningen. Dessa samtal baseras inte på åsikter utan på fakta och kunskap, precis som Ottars sexualundervisning gjorde för snart 90 år sedan. Förhoppningsvis gör lärarhögskolans nya utbildning att fler lärare känner sig bekväma att hålla dem.

– RFSU har alltid pratat om kroppen, den egna sexualiteten men också samhällsaspekter. Detta tar sig nu ännu tydligare in i de nya skrivningarna i läroplanen. Nu kommer både lärare och elever mer aktivt jobba med normmedvetenhet och ömsesidighet. Jag tror det kommer att ha en stor positiv påverkan, avslutar Hans Olsson. ❀

Kungen rekommenderade

❀ 2021 beslutar regeringen att sexualundervisning blir obligatorisk för lärare och att skolelevernas undervisning byter namn till "Sexualitet, samtycke och relationer". Ett större fokus ska ligga på frågor om samtycke och frivillighet.

❀ Sexualundervisning blev obligatorisk först 1955, men infördes som skolämne redan 1942. (Något till och med kungen rekommenderade).

❀ 4 000 elever har tagit del av RFSU:s sammanlagt 231 digitala sexualupplysningspass under varen.

FRÅGA RFSU:S EXPERT

Magnus Svensson är psykoterapeut på RFSU-kliniken.

Min partner och jag har olika behov av sex och närhet, vilket är frustrerande. Hur kan vi komma vidare?

SVAR: En bra början kan vara att prata om vad ni vill med er relation, vad det var som gjorde att ni en gång valde varandra och vad ni tycker fungerar bra i relationen. Flexibilitet, tydlighet, acceptans och viljan att kompromissa är viktigt. Det är lätt att vi hamnar i försvarspositioner istället för att lyssna. Därför är det bra att våga öppna upp, stanna upp och tillåta varandra att tala i lugn och ro.

Om vi fastnat i låsta positioner kan det vara bra att byta roller. Att den som oftast sagt nej till sex, nu tar initiativ. Dessa små justeringar ändrar ofta dynamiken i en relation. ❀

Minskar skam sexlusten?

SVAR: Skam är ett fenomen som hör till en av våra grundaffekter, det vill säga en naturlig sinnesrörelse som finns genetiskt i oss. Biologiskt påminner skammen om stress och påverkar kroppen direkt. Blodcirkulation slutar att ge blod till våra kön, både lubrikationen i slidan och sekret från prostatan minskar, samtidigt tappar vi känsel i klitoris och penisollon. Skammen sker automatiskt, snabbt och starkt och triggas när vi går utanför våra och andras ideal och normer. Den internaliserade skammen, som vi bär med oss från tidigare normbrott eller utsatthet, påverkar också sexlusten negativt. Alltså är den både inlärdd och direkt biologiskt kopplad till sexlusten. Men i trygga rum, där skam inte är ett hot, kan vi utmana den och ifrågasätta våra inre och yttre domare. ❀

FOTO: ELLEN WESTLUND. ILLUSTRATION: EVA FALLSTRÖM

UNDER LUPP

Vi sätter tänderna i ett ämne som berör och engagerar världen över.

Text: Ulrika Hammar

VÄRLDENS BÄSTA KAMPANJER!

Här hemma slår kampanjen Barnvagnsmarschen ständigt nya rekord. Men vilka kampanjer är mest framgångsrika i att lyfta frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) i andra länder?

LATINAMERIKA

✿ Med kampanjen Acompañala con amor vill aborträttsnätverket i Latinamerika, som RFSU samarbetar med, visa vilket stöd det finns från omgivningen för dem som bestämt sig för att göra en abort. På en särskild kampanjsajt delar olika personer med sig av sina berättelser om hur de stöttat kvinnor i sin närhet.

NORGE

✿ Den knasigaste kampanjen är nog den som RFSU Norge genomförde för några år sedan. "Tiss kan överraske" (= kuken kan överraska) var namnet och det gjorde den onekligen. En 19-åring vid namn Philip fick det märkliga sommarjobbet att klä ut sig i en gigantisk penisdräkt och gå runt och spruta glitter på intet ont anande människor. Sök på kampanjnamnet på youtube så får du själv se den prankande penisen!

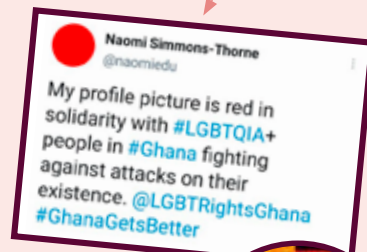
KÄND KAMPANJ FRÅN FÖRR

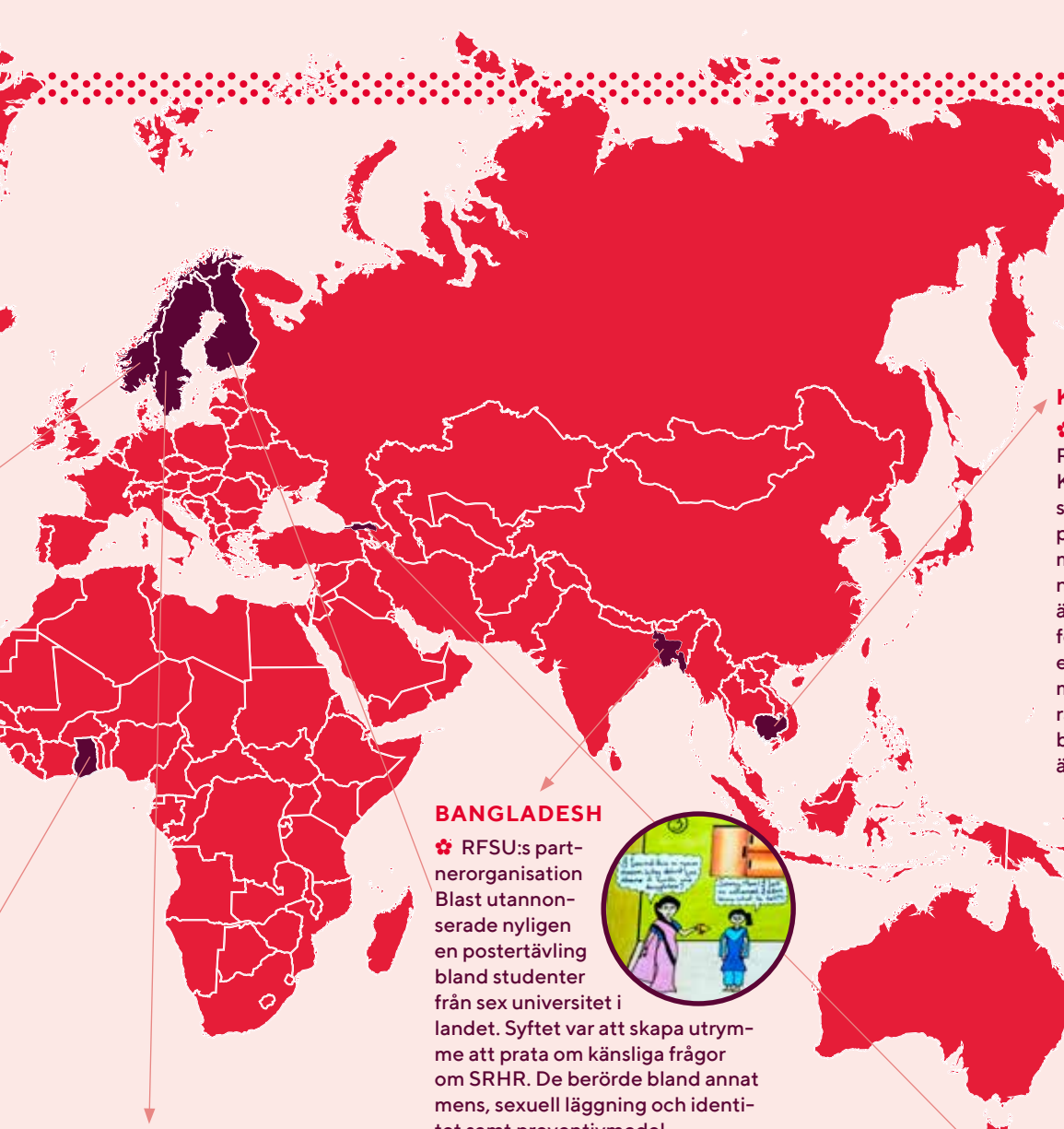
✿ RFSU:s mest kända kampanj genom tiderna är "Ikväll får 107 svenskar gonorrhé." Den syftade förstas till att få folk att använda kondom för att skydda sig mot könssjukdomar. 1970 vann den det fina reklampriset Gulddägget. Tio år senare blev kampanjen känd på nytt genom filmen Sällskapsresan där huvudpersonen bar en t-shirt med dess budskap.

GHANA

✿ RFSU:s partnerorganisation LGBT+ Rights Ghana har varit utsatta för hot och hat och tvingats stänga ner sin möteslokal. De är dock fortsatt aktiva i sociala medier där de får stort stöd från engagerade följare från hela världen. Med hashtaggen #ghanagetsbetter protesterar de tillsammans mot homofobin i landet.

KAMBODJA

✿ Sedan ett år tillbaka har RFSU:s partnerorganisation Klahaan varje fredag en live-sändning på Facebook under parollen "Feminist Friday". Under maj till december 2020 hade de nära 250 000 visningar. Syftet är att introducera människor till feminism på ett intressant och engagerande sätt. Dessutom vill man informera unga personer om rättigheter till sexuell hälsa och bidra till att ändra attityder kring ämnen kopplade till sex.

BANGLADESH

✿ RFSU:s partnerorganisation Blast utannonserade nyligen en postertävling bland studenter från sex universitet i landet. Syftet var att skapa utrymme att prata om känsliga frågor om SRHR. De berörde bland annat mens, sexuell läggning och identitet samt preventivmedel.

SVERIGE

✿ Varannan minut dör en kvinna någonstans i världen för att hon blivit gravid. Orsakerna är bland annat bristande tillgång till preventivmedel, säkra aborter och mödrahälsovård. RFSU:s årliga kampanj Barnvagnsmarschen, som pågått sedan 2010, vill uppmärksamma detta. I år valde hela 4 330 personer att vara med och marschera mot mödradödlighet. Heja!

FOTO: CHRISTIAN WALIN

FINLAND

✿ Under rubriken "Fuck like a Finn" gjorde RFSU Finland reklam för sitt kondom-märke Sultan och spred budskapet att finnarna är riktigt bra på att använda kondom. (Vilket faktiskt stämmer enligt vår undersökning Kådiskollen.)
"Om du har hört talas om Finland vet du vad vi gillar att skryta med: Antalet sjöar, kvaliteten på våra skolor eller att vi har det högsta antalet hårdrocksband per capita i världen. Men det finns en fantastisk sak som vi har hållit tyst om: Vi vet verkligen hur man har sex."

GEORGIEN

✿ Med stöd från RFSU har Women's Fund in Georgia utvecklat digitala kampanjer med fokus på mens och klimakteriet, frågor som är känsliga att prata om i det georgiska samhället. Budskapet är att det är viktigt att lyssna på våra kroppar, lära sig mer om dem och komma över den stigma och skam som ofta omger dem.
"Jag behandlar min kropp med tålmod, förståelse och kärlek. Det här är slutet på den fertila perioden, inte slutet på livet." säger kvinnan i klimakteriefilmen.
Filmerna har spridits i sociala medier, men också visats på tv under två veckors tid.

